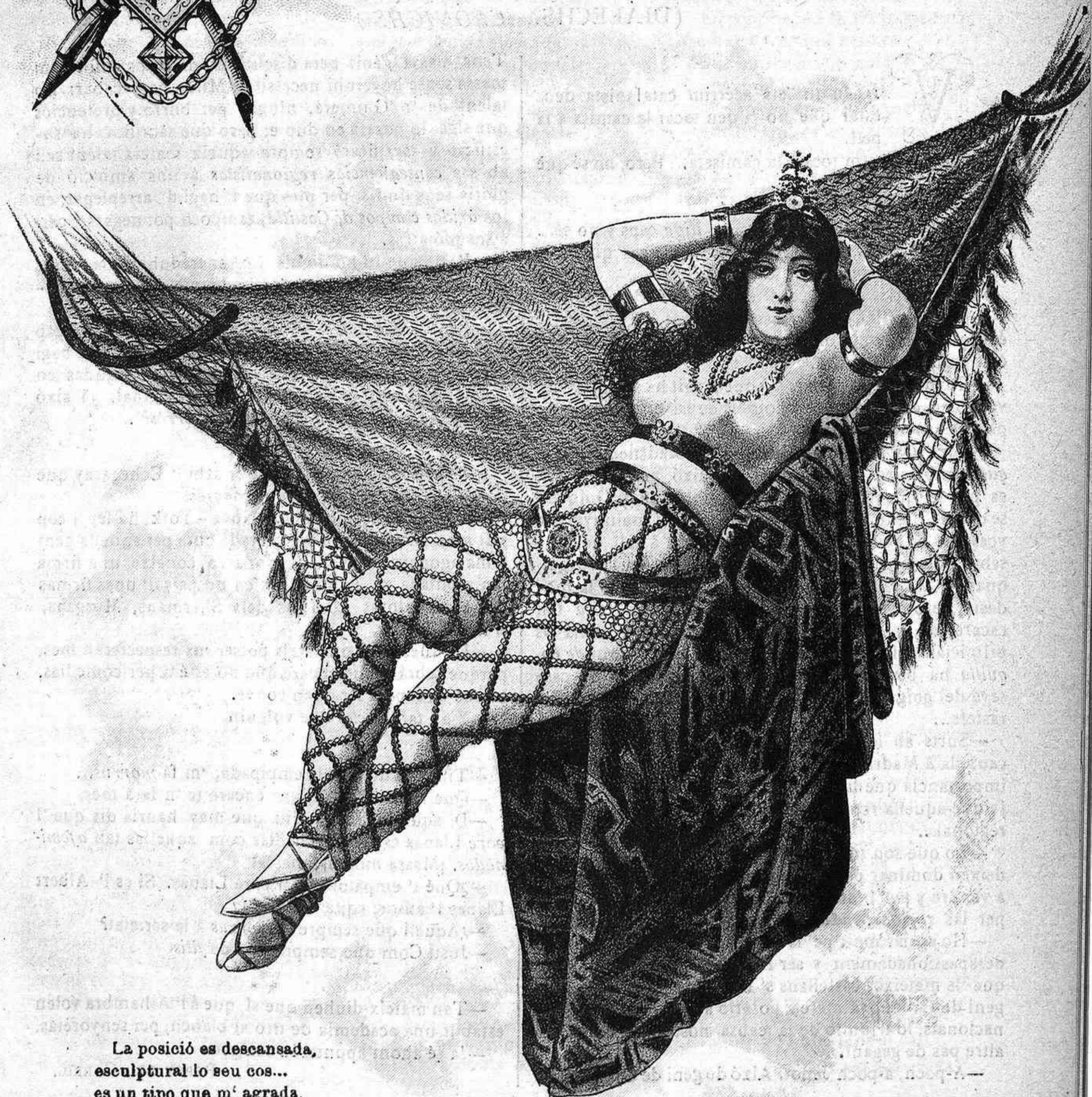
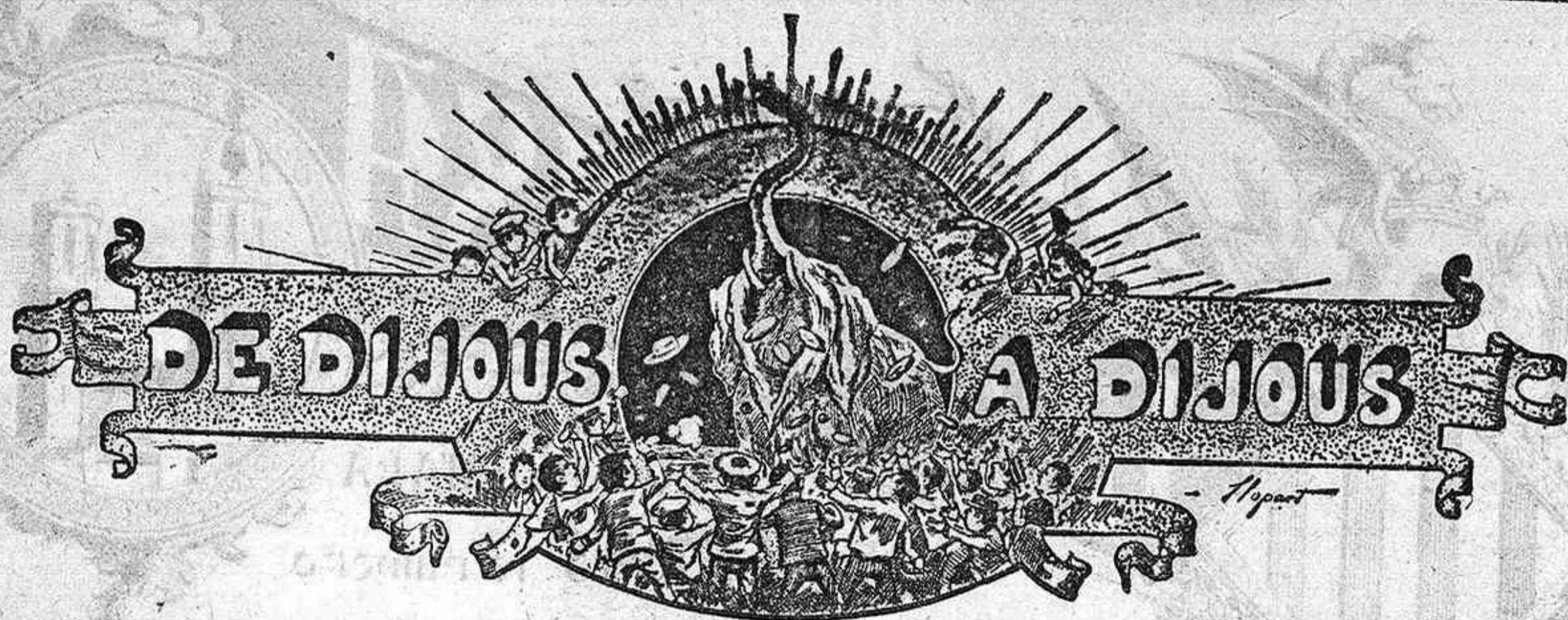

Barcelona 24 de Mars de 1898

La posició es descansada,
 esculptural lo seu cos...
 es un tipo que m' agrada,
 pero si acás es casada,
 compadeixo al seu espós.

(DIÀLECHS... CRÒNICHES)

VAJA; tu qu' ets acèrrim catalanista deus estar que no 't deu tòcar la camisa á la pell.

—No, perque 'm toca á la camiseta... Pero, no sé què vols dir.

—Vaja; no fassis 'l pagés, Janot...

—Creume que ara 'l meu cap no lliga caps y no sé...

—Pobret, Jesús, que l' Angel beu... Digas que vols fer veure que beus á gallet, donchs...

—¿Qué parlas potser per l' éxit de *El Padre Juanico*?

—¡Ay, carat! Com ho has endevinat. ¡Malaguanyat éxit que hagi hagut de servir per una nova rifada. Un éxit esquerdat, castellá.

—Cuydado ab lo parlar, eyl que l' éxit ha sigut franch, verdader, expontani, com tots 'ls de las obras de nostre primer autor dramátich.

—*Para los pies*; (com diuhen 'ls madrilenyos) *hay que comprimirse*. Precisament, per aixó, per lo del éxit es per lo que torno á dir y á sostenir que 'n Guimerá se os está rifant, es dir, s' está rifant á la Catalunya que vosaltres os heu fabricat, una Catalunya á tall de pesebre, tota pagesa; y d' aquí prové qu' ell fent 'l pagés, quan se tractá d' arreplegar gloria, deixa á recó la modesta, pero mes sincera y noble, de la *patria xica* tan cacarejada, y, ab la excusa d' honrarla mes, dona las primicias del seu talent á n' als enemichs á qui *de boquilla* ha bescantat mil vegadas, privant als de casa seva del goig que 'ls hi pertoca tenir ans que 'ls forasters...

—Surts ab la cansò de sempre. Com si la gloria alcansada á Madrit per 'n Guimerá no tingués molta mes importancia que la obtinguda sempre aquí á Barcelona, ja que aquella representa ser gloria espanyola, mes que regional...

—Lo que sou tú y tots vosaltres uns alucinats que os deixeu dominar per la superbia d' alguns que os duhen á vendre y per l' ambició d' altres que se os passejan per las regions... ideals d' un catalanisme de *camama*.

—Ho agafas molt pe 'ls cabells; perque si vois parlar desapassionadament y ser rahonable, desde 'l moment que 'ls mateixos castellans s' han converçut de que 'l geni de Catalunya mereix posarlo á la galeria dels genis nacionals, lo triunfo de la causa nostra ha donat un altre pas de gegant...

—A-poch, a-poch Janot. Aixó de geni de Catalunya...

Tens massa génit pera discutir ab mí y 'ns enfilariam massa sense havernhi necessitat. Mira, per acabar: Lo talent de 'n Guimerá, ningú, per burro y pretenció que siga, lo posará en dup'e; pero que sacrifica, ha sacrificat y sacrificará sempre aqueix mateix talent seu ab sas *consequèncias regionalistas* á una ambició de gloria sens límits, per mes que l' hagi d' arreplegar en los *áridos campos de Castilla*, tampoch pot negarse, pesi á sos idólatras.

—Basta que tu ho diguis. Lo ser traduhidas las sevas obras es la millor demostració de que sou 'ls seus admiradors 'ls que ambicionan 'l seu talent.

—Per la boca mor 'l peix. Potser no trobariam cap mes autor dramátich en tot lo mon literari que hagi permés traduhir sas obras antes de ser conegudas en l' idioma patri, qu' en aquet cas es l' original. ¿Y aixó no es gana ó sed, antes que amor al *terrós*?...

* *

—Aquí has de veure si deu ser sabi l' Echegaray que fins s' ha fet entendre dels tocinayres.

—Crech que sí, que allá á Nova - York ha fet 'l cop «*El gran Galeoto*». Malaguanyada obra per aquella gent y malaguanyat treball de donar á coneixe una firma tan reputada en la literatura en un país d' unas firmas tan escandalosas com las dels Shermans, Morgans, *et sic de cæteris*.

—La qüestió es que aixís potser 'ns respectarán mes, perque sabrán que encare que no estém per comedias, també la sabém fer quan convé.

—Y ab tants *actes* que vulguin.

* *

—Tinch la dona tota empipada; 'm fá *morrus*...

—Que vagi á Romea, qu' encare te 'n farà mes.

—D' aquí ve, home: diu que may hauria dit que 'l pare Llanas escribis comedias com aquelles tan *afeminadas*. ¡Massa *morrus*, massa!

—¿Qué t' empatollas del pare Llanas. Si es l' Albert Llanas l' autor, aquell *de Sicilia*.

—¿Aquell que sempre fá *morrus* á la serietat?

—Just! Com que sempre está de *filis*.

* *

—Tan mateix diuhen que sí, que á l' Alhambra volen establir una academia de tiro al blanch, per senyoretas.

—Ja sé ahont apuntarán sempre.

PEPET DEL CARRIL.

RESPOSTA...

A UNA SENYORA DE L'ARISTOCRACIA.

A la esquila que hi rebut per ordre vostra, invitantme per la gran *soirée* y 'l *lunch* que déu als amichs dissapte, contesto ab molt sentiment, que 'm dispenseu si hi faig falta y us diré 'l motiu quin es, de una negativa causa:

Jo, senyora, soch obrer com foren obrers mos pares y 'l meu lloch no es un saló plé de llums y d' elegancia, de distinció y de perfúms, lo meu lloch... ¡es prop la máquina ahont guanyo ab lo meu treball, lo jornal que porto á casa!

Per altra part, preferesch á las melosas paraulas qu' en vostres salóns s' hi escoltan —molts cops en llenguas estranyas— los mots franchs, plens d' amiatat, dels meus bons companys de fábrika, si be expressats rudament, si ab forma mes ordinaria, mes cataláns, mes lleals dits ab mes cor, ¡ab mes ánima!

Tampoch tindria, senyora, paraulas per expresarme devant de las bellas ninas

qu' en vostres salóns trobara, plenas de perfúms y joyas de noblesa, y d' elegancia.

Com qu' entench poch d' etiquetas fora possible fer faltas qu' ellas no 'm perdonarian sense creure's rebaixadas... Y en mitj de tot, molt mes qu' ellas m' agradan las menestralas; l' aixerida modisteta ó la llesta cotillayre, que sense perfums ni joyas, sense donarse importancia, es com aquellas bonica y mes qu' ellas avispada.

Lo meu vestit es modest; pantalóns y brusa blava qu' ennegreix molt assovint lo frech ab la maquinaria, y que quan mes brut, mes m' honra.

Per tant, no puch disfresarme vestintme com vos vo'eu ab frach y corbata blanca y calsa curta y *monócle* y enxaroladas sabatas, perque, apart de ser ridicul veure un home com s' escanya dintre d' un coll alt y estret ó com reganya las camas ó com aguanta 'l *monócle*

fent ganyotas ab la cara, no sabria dur lo frach, seria 'l blanch de las riallas dels *pollos* de l' alta goma y... 'l *mico*, quan riu fa llástima!

Dispenséme, donchs, senyora: mes, no 'm treyéu de la fábrika. Deixeume ab los meus companys que parlan de cor, quan parlan, deixeu-me ab los meus vestits deixeu-me ab las menestralas que m' agradan, perque son com jo, de la clase baixa.

Deixeume, en fi, ab lo meu cor honrat y tranquil per ara y que potser no ho seria en mitj de l' aristocracia.

Perdoneu ma falta donchs, y per mí, no passeu ansia... No perdré gayre, senyora, faltant á la vostra casa, puig si es cert que qui va ab coixos la coixera s' encomana, seré mes noble entre obrers qu' entre mitj de la sang blava. Vosaltres... ho sou pe 'l nom que us han deixat vostres pares, y 'l bon obrer catalá ¡porta la noblesa á l' ánima!

M. RIUSECH.

CAPRITXO

MON amor desprecias, perque á un altre estimas ab dalè y en ell xifras, nineta, ta esperansa lo teu somni mes bell.

Com qu' estimo de cor, comprench la folla passió que á tu l' encén, y sutriré ab silenci, la desditxa que ve dessobre meu, Deu te fassa felissa y ben ditxosa... ¡No puch dirte més!

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

Bossins

Després de jugá al chapó lo *propietari* Piana, molt tranquil va dí aquets mots: —No mes he perdut *la casa*.

A l' *ebanista* Joan Maulas, qu' es un *cómich* d' afició, li va dí un dia un senyó que tenia *moltas taulas*.

J. CASTELLET PONT.

A UN RICH RUGH

JA sé, noy, que molt t' alabas de qu' á tú Deu t' ha dotat de mil qualitats ingénitas, d' un talent exorbitant. Mes jo que se 'l peu que calsas, pues ja't conech de molts anys, y no ignoro quinas son las tevas grans qualitats, dech dirte, noy, que somnias, raves fregits, carcamal; qu' ets un ximple y un imbécil; qu' ets un tonto, un cap cigrany. ¿De qué 't val l' haver nascut

ab la fló á n' allá hont tu sabs? ¿Qué 'n treus de tenir diners si fas riure y ets tan bast? Si has de di amen á quan diuhen los qu' á tu t' estan parlant; si no sabs may lo que 't pescas, si en la lluna sempre estás, ¿qué 'n treus de volguer dar tonó? ¿qué 'n tres de fé l' animal? Ets un rich, Roch; ets un cebal ho has estat, ets y serás! Y ho demostras perque 't pensas tení á tot lo mon esclau dels teus imbécils capritxos.

Vaja, beneyt, ¡festa enllá! Deixat d' ilusions quiméricas y pensa en la realitat. Ni cap jove ni cap noya fa de tú 'l mes petit cast! ¡Si sols serveixes de bobol! Si á dintre la societat passas per neci y per home que no sabs ni si sols la ál Creume, deixat de quimeras: no vulguis fé 'l sabi ¿estás? Val mes que miris si 't curan l' ull de poll que tens al cap.

FRANCISCO SISA.

LA TOMASA
REBALLS

Si en Sagasta es un home públich de molta trastienda,
jo soch una dona... privada, de tants recursos com ell. Ell
cobreja als yankees, y jo, al meu marit.. honradament per xò

Casats de poch, se retratan,
com veuen, tots dos plegats. .
potsé avants d' un any voldriau
viure lluny y divorciats.

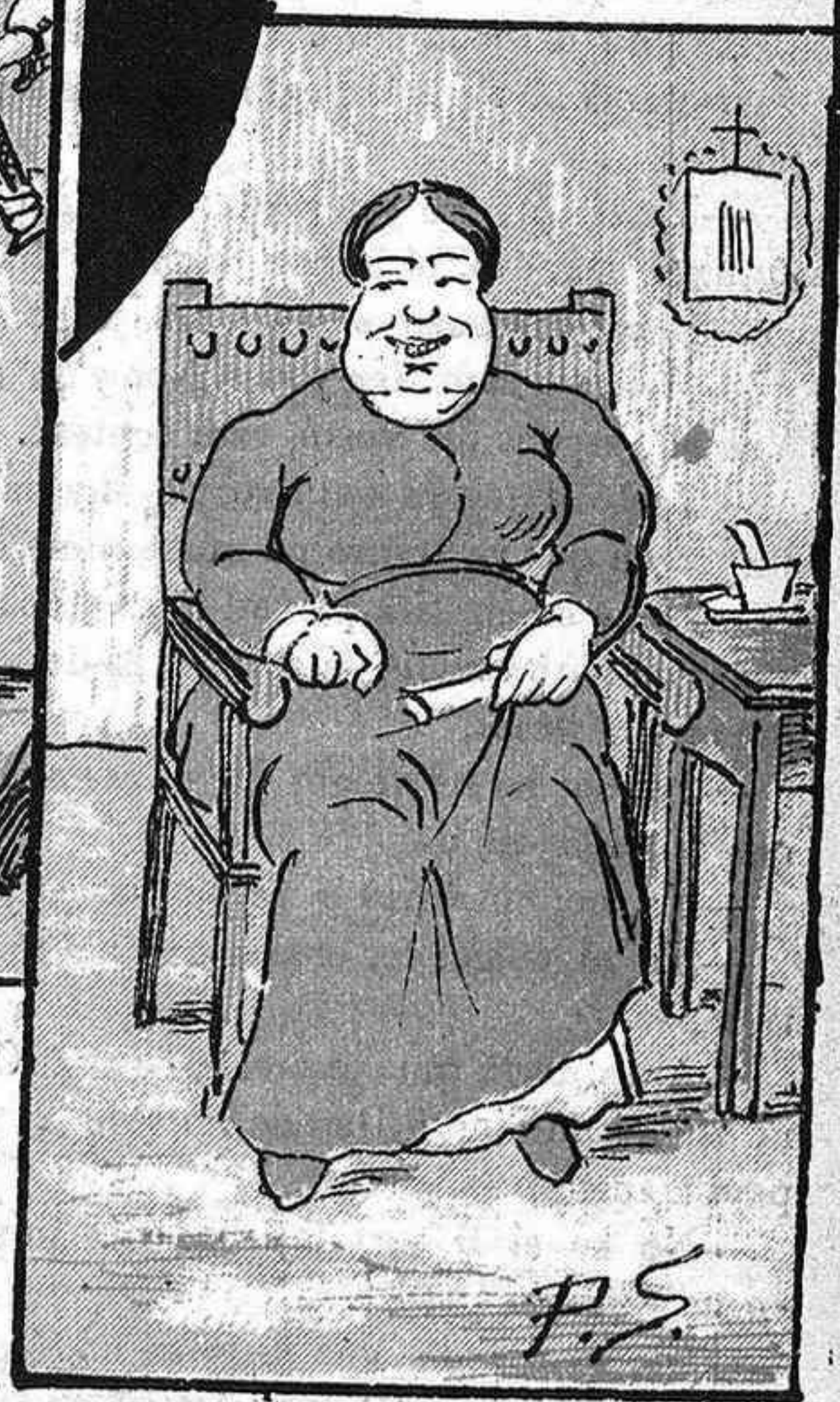
—¿Y que m' esplican á m.
de si la Patria perilla!
Jo ja 'm trobo bé é n' aquí
ab la meva Petronilla;
la que cada demati
'm dona la cajetilla.

L' AUGA DE LA MARÍA

Sent molt pobre, pero hermosa
als vint anys vingué a Ciutat,
per' aprendre alguna cosa
que li dongués resultat.

Al poch temps de sa arribada
va rebre varias lliçons
del caloyo Recolóns,
persona molt ilustrada.

Cinch anys després, la María
ja no aprenia, ensenyava
ab intenció y picardia
tot lo que avants ocultava.

Tipa ja de Barcelona
al poble s' en va torná,
y un cosí la va ampará,
nombrantla sa majordona.

Y avuy es l' admiració
de la població ahont va neixe...
y sempre diu lo rectó
que gracias a n' ell, s' engréya.

Drapets al sol

ESTIGUI boneta, senyora Mónica, sembla que ja no 'm vulgui coneixe.

—Ay dispensi senyora Tuyetas: estich tan amohinada...

—Ja 's veu; fa cara de Xanxas quan son las deu... y no 'l rel'evan.

—No 'm parli de municipals, ni de *melitars*, ni de cosa que s' hi assembli. be prou que vindrá 'l temps de veure uniformes á casa. 'L noy ja no parla d' altre cosa que de *mausas*, de *prendas*, de *bolsas de seu* y que sé jo; 'n tinch 'l cap mes plé.

—¡Calli... té rahé qu' aquest any li deuen haver rifat 'l noy. ¿Quin número va treure?

—Ay filla meva, *afigurs*: lo tretze; si senyora, 'l nostre punt. Ja li dich jo que tenim un punt ben estafalari. ¡Oh! ja li vaig dir al noy: Veus, aixó es un cástich de Deu; tu qu' ets tan faldilletas y sempre vas al darrera ias donas, nostre Senyor t' ha donat lo número d' ellas.

—'M fa quedar de pedra. ¡Pobre Peret, tan aixerit qu' es! Deu estar tot tristot.

—Ca, si es un poca pena. Encare va tenir la barra de dirme:—Ay gracias á Deu que fumaré; ¡no 'n tindré pocas de *dulsineyas* que 'm farán d' estanquera!... Li dich qu' es un plaga acabat, un cap sense cervell... ¡Pobre fill del meu cor!... Pensar qu' anirá á Cuba á barrallarse ab aquells negrots que de segur me 'l farán malbé...

—Vosté tot ho veu *negre*; tal vegada tonará fet un *culnel*. Qui sab, n' hi han hagut qu' han tornat...

—Sense brassos ó sense *ca ma*, ja ho sé.

—¡Valgam sant Nen y sant Non y qu' está *pessimista*! Veu ell, segons diu vosié, está content.

—Vosté sí que va tenir sort l' any passat ab lo seu fill; crech que va treure un número molt alt.

—Ja ho crech, tira peixet; li va tocar 'l trescents-xexanta; pero *amigu*, la sort no es del que la troba; es del que la busca.

—Pot ser ho ha volgut dir al revés: La sort es del que la troba, no del...

—No, no; nosaltres la varem buscar ¿sab?...

—No 'm vulgui fer creure qu' ab aixó s' hi fassin trampas.

—A la terra no ho crech; pero al Cel... ja sab que no 's mou fulla que Deu no ho vulga... y 'l que s' espavila surt ab la seva.

—No se si li surt la seba; pero jo per fer *novenas* no 'm vaig pas perdre.

—Ca; de vegadas una mateixa no té prou virtut, val mes donarho á fer. ¡Quina l'ástima no l' hagués trobada avants que l' hauria *ensinestrada*!

—No sé; quan una esta de pega... hasta vaig fer allò del ou... y res.

—¿Qu' es aixó del ou? N' estich aixís mitj enterada, pero no se 'ls detalls. Expliquis.

—Oh, no es gayre fácil de fer: té d' agafá 'l primer ou que fassi una gallina negra que no tingui gall... *vamos* una gallina soltera, com si diguessim, y 'l minyó qu' entra á la quinta tè de béaresel en dejú; pero aixó sí, té d' ignorar lo per qué se 'l beu. Pero ha de ser 'l mateix dia que 'l rifan ó si no, no val.

—'M sembla que tot aixó son *falórnias*; vegi 'l resultat que li va donar.

—Es que de segú 'm varen enganyar; ò no era 'l primer ou, ó la gallina ja se la devía corra ab una dotzena de galls. ¡Ay Senyor! 'ls travalls que vaig passar perque 'l xicot se 'l begués sense sospitar res, perque ell no acostuma pendr' ous aixís; mes se 'ls estima ferrats ó ab truyta; pero jo gracias á la vivó que Deu m' ha donat, aquell dia no li vaig fer esmorzar:—Mare, tinch gana, va dir al llevarse, corri qu' es tart. Jo res: vinga fer l' orni.—Miri que no me 'n vull anar dejú, no 'm convè estar débil per acompanyar á la xicota; corri.—Home, vaig contestarli, tot just encench 'l foch... ja veurás, té, aquí tens un ou; béutel. Ca barret, lo vull ab truyta ab unas quantas monjetas; qu' allargui... Jo, senyora Tuyetas ja 'm veyá mitj embolicada, quan de sopte, com si m' iluminés l' Esperit Sant, vaig dirli, —Vaja, si no vols estar débil per ara beute aquest ou que l' altre ja 's cou y té 'l faré ab monjetas y butifarra; ja que avuy te quintan al menos que 't trobin tip si 't toca 'l número baix. D' aquesta manera vaig lograr que se 'l begués. ¡Ay Senyor, tants fatichs per res.

—Pot ser que la barreja d' ous no fes l' efecte.

—Molt fácil, perque aquí té 'l fill de la Quiteria, 'l de la Munda y 'l de l' Angeleta que 'ls va anar molt bé; tots van lliurarse per *exelents* de cupo.

—Jo sí que puch dormir tranquila. No mes vaig tenir d' entregar avants del sorteig un' unsa de perruca, que 'm va costar mes de vint duros en un bescambi... ¿ho enten vosté aixó de que un' unsa costi mes de setze duros?

—Deuen ser cosas de la política. De segú qu' en Castelar ne té la culpa.

—Tot podria ser. Donchs sí, vaig entregar l' unsa á n' en *Nyola*, qu' es un que cura de mal donat, d' anyorament y que treu 'ls mals esperits, en fi, un sant home que té relacions directes ab tots 'ls sants del Cel, ab la seguritat de que si 'l dimoni, (Jesús María y Joseph) pot mes qu' ell y las sevas oracions, y 'l xicot treu lo número baix, li torna l' unsa... ¿Vol res mes *limpio*?

—¡Oy tal! ¿y aixó que no son *falórnias*? ¿que no veu que si aquet *Nyinyola*..

—*Nyola*; es diu *Nyola*. Fassi 'l favor de no motejarlo.

—Fagiú, no 'l motejeu: tant se m' endona si 's diu nap com xirivís; pero sí que li dich que si aquet falano arreplega una vintena de llanuts, cem que tots no treurán pas 'l número baix; té asseguradas ben bè y sense fer res, vuyt ó deu unsas. Sembla mentida qu' al

mon hi hagin tants llusos y tanta gent que visquin als llamps; dich: als llums; vull dir als llims, veyam si encare no sabré lo que 'm xerro...

—Ja 's coneix qu' ha aixecat una mica massa 'l colze que no sab lo que s' empatolla.

—Senyora Tuyas!... miri lo que diu...

—¿Donchs per qué 'm tracta de llús: vostè sí qu' es llussa que creu ab ous beguts... que no fan efecte.

—Vagi al dimontri; no 'm vull incomodar ab un trasto com vosté.

—Ay la delicada de 'n tendre: no l' incomodeu que se li inflarian las morenas.

—¿Qu' es creu que soch com vosté que sempre va carregada d' ungüents? Ja hi tenen una bona mina á ca 'n Ferrè ab vosté: pot d' apotecari.

—Si no que tinch por d' embrutarme la ma, li ventaria una bofetada que faria parella ab la que van donar á Cristo.

—Ja será molt que no me 'n vagi á casa ab lo seu monyo á las mevas mans... pero val mes que la planti. Hasta 'm dono vergonya de que la gent m' hagin vist enrahonar ab una... falana que per tot arreu té inglesos.

—Sí, parli d' inglesos: vosté encare deu la pesseta al capellá que va batejarla.

—Aixó son *columnas*; dich: calúmnias que vosté s' empesca. ¿Veu quanta gent ha fet reunir, pescatera... No la creguin, senyors qu' es una embustera.

—Aixó li fa dir la rabia perque no pot *librá* á n' en faldilletas d' anar al servici. *Amigu*, no s' ho hagués gastat tot ab ayguardent.

—Vagi al burdell, cara de llampechs.

—Arri á *nanná*, nas de punta inglesa. Hasta may mes. (L' he vensuda).

—¡Mala sort! Ja fa bé d' anarsen per no rebre. (L' he aizafada).

XANIGOTS.

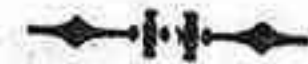
A en Quico de Sans

SONET

TINCH trenta dos anyets, soch molt ricatxa;
No hi vist encare 'l mon per una esclatxa;
Estich molt bé de carns; si m' escabetxa,
Perdonará del tot ma mala fatxa.
Rendeixo á la virtut pur homenatge;
Soch pura com lo sol; visch sola y quetxa;
Y encare que soch guenya y soch molt lletxa
No soch malgastadora ni borratxa.
Quiquet crech que puch fer la seva ditxa;
M' estich en lo passatge del Relotje
Passant lo temps cusint ó bé fent miija,
Lo qual dihento en vritat, fa molt panotxa
Ja sab, donchs, que jo 'l vull. Si li faig pessa,
Casemnos aviat, que porto pressa.

PEPETA BROQUIL.

GOSSAS

Per los soldats la guerra
val poca cosa,
y hasta tots, casi sempre,
lluytan per forsa.
Y si acas guanyan
del triomf may ne toca
cap, las ganancias.

Tas obras sempre 't surten incorrectes
per un motiu molt fácil d' explicar;
y es, perque may fas res de lo que pensas,
ni pensas poch ni molt res del que fás.

EMILI REIMBAU PLANAS.

Colecció de sermons pe 'l
Pare (de familia)

A. GUASCH TOMBAS
de la parroquia de LA TOMASA

Ha sortit ja lo sermó i.^{er}
titulat

LOS INQUISIDORS

Preu: UN RAL

32 planas de text.

Dibuixos de S. Junyent.

Retalls

La Maria qu' está grassa
es molt tonta, pero es jove,
y alguns homes que la *tractan*,
asseguran qu' es molt *toba*.

Una nena que 's diu Tecla,
acredita tant son nom,
que permet que molt jovent
la *toqui* pujant de *tó*.

Ma xicota fa sabatas
al carrer del Hospital,
y jugant jo ab ella un dia
sabatera 's va quedar.

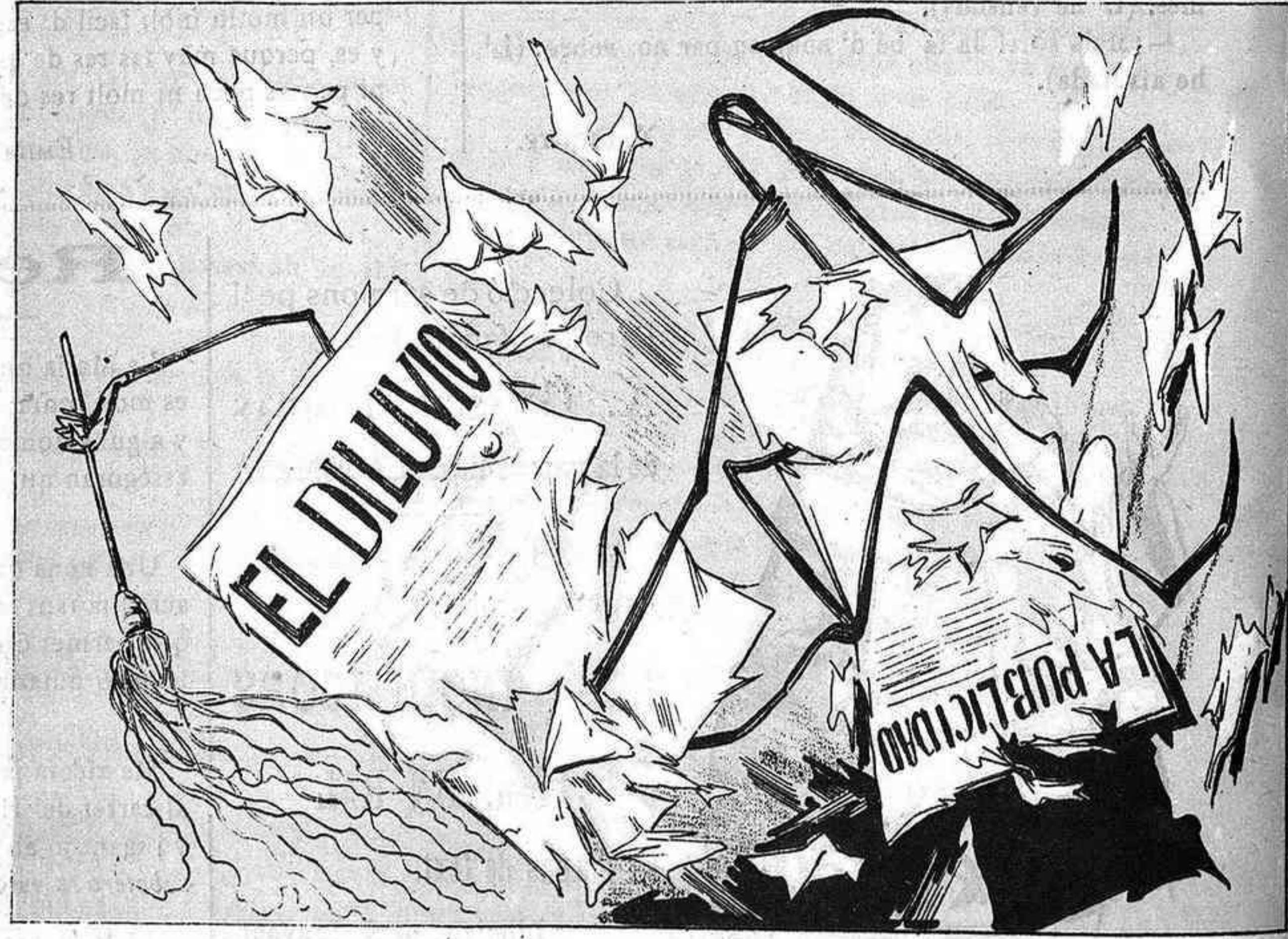
MIQUELÓ MASQUET RASCLE.

Als corresponssais y venedors se 'ls farà 'l descompte acostumat.

LA TOMASA ALI-OLI ELECTORAL

Per J. LLOPART

Argumentes de bugadera
impropis de gent formal...
¡Y encare hi ha qui venera
la gran farsa electoral!

—¡Redimontri de quixalla! Jo ja 'm feya càrrech de
rebre las vostras actas un ziquet averiadas... Pero va-
mos: ¡entre poch y masa! Lo que 'm porteu, ja pasa
de rebregat: ¡aixó es un cabasset de porqueria!!

Cópia del matonarro-pastel, confeccionat a Madrid
y dedicat al nostre simpátich senyó Joseph en cele-
bració de la seva diada. ¡Que per molts anys!

PRINCIPAL

En la funció donada dilluns passat pera benefici del director artístich de la companyia, Sr. Tutau, hi assistí nombrosa concurrència.

S' estrená un drama en tres actes, original de los senyors Quer y Sanromá, titulat *Vents d'oratge*, que fou molt aplaudit á pesar del petit argument que té dita obra y que dit sia de pas té molta similitut al conegut dramon *Treinta años ó la vida de un jugador*.

Los autors foren cridats al palco escénich al final dels actes, prodigantselshi moltíssims aplausos, aixís com als actors encarregats de son desemenyo.

A continuació s' estrená un monólech, original del conegut autor Sr. Lambert Escaler, titulat *Entreacte* que vá agradar moltíssim per lo ben escrit que está y ademés per possehir un sens fi de xistes (tots de bon género).

La nota dramática que té al final del mateix, creyem que á retallar a lo Sr. Escaler, guanyaría molt la obreta.

Al final tingué que aixecarse varias vegadas lo teló ab viva insistència del públich que desitjava saludar al autor, que no tingué á bé presentarse.

Per fi de festa se estrená també un saynete titulat *Un pati de vehinat*, que la millor sort que li va cabre, fou que lo públich lo deixés acabar, ja que 'n la meitat comensá á sisejarlo.

ROMEA

Avuy té lloch la 29.ª representació de *Lo nuvi*, celebrada obra de Feliu y Codina, que ab tot y lo número extraordinari de representacions que porta donadas, continua ab lo mateix notable éxit de sa primera representació.

Está en estudi *Mossen Félix*, comedia en 2 actes arreglada per lo Sr. Pous, de la que ab lo titol de *El señor cura* escrigué lo Sr. Vital Aza.

Celebrarém que *Mossen Félix*, sigui un digne company de *Lo nuvi*, pera aixís poguer anar junts un bon nombre de representacions.

NOVETATS

S' han donat en la passada setmana algunas representacions de *Carmen*, que obtingué en conjunt una execució deficient; ab tot, hi brillaren la Srta. Riera y lo Sr. Mesres en los personatjes de la protagonista y «Escamillo.»

La causa de la variació de cartell fa que algunas óperas se presentin faltadas de ensajos, defecte que no hauría de consentir lo Sr. Goula, ja que la seva reputació ne surt perjudicada.

Divendres y ab numerosa concurrència se representá la favorita ópera de nostre públich *Glí Ugonotti*, que tant individualment com en conjunt, tingué una execució notable, resultant per lo tant un extraordinari éxit. Ab justicia sentiren molts aplausos las Sras. Gay, Barrientos y Riera, y los Srs. Escursell, Mesres, León y Oliveras, aixís com lo mestre Goula (fill) que dirigí y concertá la obra ab verdadera maestría, havent hagut de presentarse en escena en tots los finals de acte en companyia dels artistas esmentats.

En aquesta ópera, que com hem dit lográ un éxit extraordinari, quedarem meravillats de las portentosas facultats de la Sra. Gay, puig en lo gran dúo del quart acte se 'ns mostrá ser una notable artista, ja que digué frases ab maestría propia de verdaderas eminencias. També lo senyor Escursell 'ns satisfé del tot en lo «Raul», y tant

en lo *septimino* del tercer acte, com en lo dúo del quart, feu gala de sa preciosa y portentosa veu, que entussiasmá á la concurrència.

Pera avuy está anunciat lo debut de la coneguda tiple Sra. Wermez, ab la ópera *I pescatori di perle*.

CATALUNYA

En la nit del benefici del director de la companyia senyor Cerbon, tingué lloch l' estreno en aquesta capital de *Caballería chulapona*, parodia de la ópera *Caballería rusticana*, que obtingué escás éxit á causa del poch resultat que 'n tragueren los autors de la lletra.

També s' estrená entre nosaltres *Señoritas toreras*, academia preparatoria, que obtingué mes bona acullida que la anterior, gracias á un sol número musical que ab mes ó menos justicia se feu repetir algunas vegadas. L' argument de *Señoritas toreras* es bastant ignocent, acabant la obra ab una moraleja molt cursi, que demostrá la inesperienza que pera lo teatro posseheix l' autor de la lletra.

Pera avuy está anunciat lo benefici de la primera tiple Sra. Segura ab obras conegudas, figurant sols com á novetat la refundició en un acte de la sarsuela *Entre mi mujer y el negro*, ademés de un valz cantat en un intermedi.

TIVOLI

Avuy anuncia la seva *serata d' onore* la célebre primera baylarina Sra. Monroc ab la tan aplaudida comedia de mágica *Los polvos de la madre Celestina* y lo sempre aplaudit ballet *Czardas* en que tant s' hi distingeix la beneficiada.

Hi ha en preparació pera lo próxim diumenge lo drama sacro *La passió y mort de Jesús*, qual protagonista estaré confiat al reputat primer actor Sr. Panadés que en anteriors temporadas hi ha lograt tans grans triunfos, corrent á càrrech del primer actor y director D. Fernando Guerra, la direcció de la obra.

GRAN-VIA

L' estreno de la setmana ha sigut *El capitán Mefistófeles* y creyém que sos autors (Cocat y Criado de la lletra y Mateos de la música) no hi lograrán gayre reputació.

Si lográ l' aplauso del públich, se deu sens dupte als artistas encarregats de sos principals personatjes senyoras Miserachs y Martí y Srs. Gonzáles, Güell y Mariner.

Continúa *Pedro Botero* sent la atracció dels cartells.

Pera últims de la present setmana s' anuncia l' estreno de *El callejón sin salida* deguda á dos autors d' aquesta localitat.

EDEN-CONCERT

La numerosa concurrència que hi assisteix desde que hi actua lo quadro lírich que ab tant acert dirigeix lo senyor C. Codina, es proba palpable del acert de son comés.

Després del brillant éxit que lográ *El cabo primero*, s' ha representat *Los puritanos*, en que feu gala de sa vis-cómica lo mentat Sr. Codina, vejentse secundat ab acert per lo resto dels artistas, entre ells la Srta. Pinós, que hi debutá.

No contenta la Direcció ab tants bons resultats lograts, ha volgut echar un tour de force, representant *El duo de la Africana*, que ha lograt tan extraordinari éxit que tot elogi que de la execució se fassi es petit, contribuinthi en gran part l' esmero y propietat ab que ha sigut vestida y presentada, puig que no hi falta lo mes petit detall.

En la execució se hi distingiren la Sra. Molgosa (María) que desempenya una «Antonelli» de *mistó* y los senyors Toldos y Codina encarregats respectivament de los personatjes «Giuseppini» y «Querubini» aixís com lo mestre director de la orquesta, Sr. Domingo que en totas las representacions es cridat al escenari pera tributarli una ovació, junt ab sos companys.

Del quadro francés mereix la predilecció l' *etoile* Nella Martini que cada día ab sos picareschs *couplets* entussiasma á sos *amateurs*, que ho son tots los concurrents.

UN CÒMICH RETIRAT.

IQUINA MODA!

Segons digué l' altre dia
 un estimat amich meu,
 que té un magatzém de robas
 no recordo á quin carré,
 desde Paris comunican
 que per' l' estiu propvinent
 será moda, molta moda
 lo *trés joli*, coló vert,
 A las hermosas ninetas,
 ais *ciorótichs* senyorets
 que passen tot lo sant día
 amunt y avall de! Passeig,
 que portan goma al bigoti
 y 'ls cabells á coll-y-bé;
 á 'n aquets 'm dirigeixo.
 Ascolteume un sol moment.
 ¿No es vritat que vos agrada
 l' *apetitós* coló vert?
 ¿No es vritat que teniu *ganys*
 d' arribá al estiu vinent?...
 Lo qu' es jo, ja m' ho imagino,
 talment 'm sembla que os veig.
 L' americana ben justa,
 lo pantalón estretet,
 lo coll alt fins las orellas,
 y que bufóns qu' estareu.
 Los de Paris, que son llestos,
 sembla que os pendrán lo pel.
 y jo, de vritat, aprobo
 lo seu xistós pensament.
 Si no s' haguessin d' ofendre
 fins los daria un concell,
 y es que á las robas dels homes
 (s' entén, dels *niños* beneyts)
 com á dibuix hi possessin
 brins d' aufals escampadets
 y en las de las tendras ninas
 ¿no endavinarian que?
 Unas fulletas de bledas
 ¿qué 'ls hi sembla 'l pensament?

ESTR.

Campanadas

Nostra estimada col·laboradora, la inspirada poetisa donya Dolors Riera Batlle, ha obtingut lo premi al millor sonet de consonants forsats en lo Certámen obert per *La Opinió Catalana*, de la Habana. Per lo difícil qu'era lo tema y per haver concorregut al citat concurs lo milloret dels escriptors catalans, pot enorgullirse ab aquesta distinció la distingida mul·ler de nostre volgut company *M. Riusech*.

¡Siga la enhorabona!

✱

¡Hermosuras de la festa nacional!

Del dissapte passat solzament, anotém las que segueixen; á Madrid en Mazantini si no arriba á ser per lo capot de 'n *Guerrita*, surt de la plassa de Toros fet una salsitxa. En cambi á n' en Reverte lo tingueren de cullir ab un cabasset.

A Bilbao, l' *Españoleto* experimentá grans averias en lo cútis de resultas d' una banyada, mentres qu' á n' en *Mazantinito* l' hagueren d' anar á buscar ab un replegador y una escombra per mor d' un banyut *querencioso*.

A Valladolid en *Naverito* sufri las *caricias* d' un *morucho* y resultá ab l' *órga* de la persona tot destrempat.

A Barcelona hi hagué també la seva *miajita* de *jarana* ab revolcóns, sustos, etc., etc.

Nada; que si segueix tal com comensa la festa nacional, tindrà d' obrirse un suplement de crédito per engrandi hospitals.

✱

He llegit en una revista inglesa que las minas de carbó de pedra actualment en explotació, no s' acabarán fins d' aquí vintidos sigles.

Las de Inglaterra durarán uns vuytcents anys. Las del resto d' Europa unas quatre centurias; dos sigles las americanas y dos mil doscents anys las de Siberia.

Lo cop d' ull d' aquest profeta inglés m' ha deixat blau, blau completament.

Pero ab tot, 'm desafio ab ell, á prediccións. . ¿á que no sab aquest senyor, fins á quan durará lo carbó que jo gasto?...

—Durará fins que... s' acabi.—

De segú 'm responderá 'l sabi.

—Donchs, no; fins que 'ls carbonés, ja no 'm vulguin fiar mes.

✱

Una cayguda del *Blanco y Negro* qu' espigolo de *Tortosa Ilustrada*, aixerida revista que dirigeix l' amich Bernis, antich col·laborador de LA TOMASA.

En son número 357 *Blanco y Negro*, publicava un fotograbat, representant, segons l' epigrafe, *Echegaray rodeado de su familia*.

Y en efecte; allí 's mostra l' insigne dramaturch, rodejat de sis personas y... un gos.

¡Gos que segons se concilia
per l' escrit del *cap de vay*
forma part de la familia
del famós *Echegaray*.

✱

Hem sentit á dir, sense que responguém de la veracitat de la noticia, qu' ha passat á millor vida l' aixerit setmanari *L' Olla*.

Ho creyém possible per quant aquesta setmana no hem sigut favorecuts ab la visita de la citada publicació.

En cambi s' anuncia *sotto voce*, la próxima aparició d' un altre setmanari, titulat *Lo Set Ciéncies*, que 's diu si 'l dirigirá l' eminent escriptor Sr. Pérez Jorba, lo mes no-

table representant de la literatura neo-tífo simbo-mistodeliquiescent.

✱

Que en Frascuelo, lo may prou plorat Frascuelo, era fill d' un poble anomenat Churriana ho sabia tothom, perque si mal no recordo fins va corre aquest importantíssim dato, junt ab altres no menos interessant de la vida del *diestro*, per... las capsas de mistos.

Pero ara, han vingut 'ls periódichs á ficar d' un modo terminant (perque 'l dia de demá la historia no s' equivoqui) de quin Churriana era natural lo famós torero, ja qu' á la *cuenta* son varias las poblacions d' aquest nom.

Y aixís, resulta qu' un periódich ha dit que 'n *Salvaor* era nat á Churriana (Málaga). Un altre jura y perjura que era fill de Churriana (Madrid).

Y finalment un tercer en discordia, afirma solemnement, que 'l poble ahont vegé la llum lo *diestro*, no es altre que Churriana (Granada).

¡Ja veuen quin conflicte?

Nos quedém sense sapiguer si aquella *gloria nacional* devia classificar-se entre 'ls granadins, 'ls madrilenyos ó 'ls malaguenyos.

¡Espantós problema!

Jo lo únich qu' afirmo y m' hi faig fort, es que 'n *Frascuelo* no era catalá.

¡Ni ganas!

✱

Los catalanistas de la classe de *renaixensos* están mes contents que 'ls noys quan estrenan sabatas...

Lo cas no es per menos. En Guimerá ha obtingut un triomf grandió (segons diuen 'ls de la *gran circulació*) ab motiu de l' estreno del *Pare Janot*, encare no conegut en catalá y ja estrenat per la Guerrero ab lo titul de *El Padre Juanico*.

'Ns esplican per pessas menudas que l' éxit fou estruendós, inconmensurable... pero en cambi no estan d' acort respecte als detalls, ja que si l' un posa un carro d' alsadas de teló en lo primer acte, l' altre n' afluixa una conducta en lo segon (que diuen es lo dolent de l' obra) y l' altre, afirma que en lo tercer hi hagué 'l *disloque*...

Uns anuncian que 'l drama fou traduhit pe 'l marit de la Guerrero, mentres que 'ls altres diuen que dita obra es la primera pue 's traduheix l' autor tot sol, si bé ab lo *visto bueno* del Echegaray.

En fi un remat de detallets que á nosaltres, mal pensats com sempre, 'ns fan suposar que la *claque* de las agencias periodísticas, no tenia 'ls papers prou ensajats.

¡Ja ho sabém com se fabrica 'ls éxits, homes, ja ho sabém!

Tan fácil 'ls fos als *renaixensos* fabricarse un públich qu' anés al teatro.

✱

Ab l' epigrafe de *També s' hi pot sucra pá*, insertava *El Diluvió* un dels dias de la setmana passada, una carta suscrita per D. Joan Serra y Ollé, en la que 's denunciavan fets tan monstruosos á propósit d' un sacerdot, que la veritat, fins 'ns resistim á creure'ls; pero ab tot no podém menys de transcriure una part dels cárrechs que conté, cridant de pas l' atenció de las autoritats civils y eclesiásticas, sobre la gravetat de las denuncias.

Diu aixís la carta:

«Pera que 'l públich pugui acabarse de convence de qui es don Jaume Palau y Soler, capellá del cementiri S. O. de Barcelona, lo mateix *Testa Buyda* qu' ab sa evangélica mansuetut, ha demanat als tribunals que 'm castiguin ab tot lo rigor del Códich, pe 'l delict de injurias graves qu' ell diu haverli jo inferit, aqui va aquesta carta de quals conceptes me faig solidari.

»No fa molt qu' a las onze del matí, va presentarse en la capellania del esmentat cementiri, un vell respectable, d' aspecte humil y menesterós, y allí mateix, arrimat a un arbre, hi estigué tres quarts d' hora. Aquest vellet desdixat patia horriblement ja feya dos anys de mal de pedra, en qual malaltia portava gastada fins a última peseta de's 800 duros que constituïan 'ls seus estalvis.

»La llarga estada d' aquell individu al peu del arbre volguent satisfer una necessitat sense poguer lograrho, cridá l' atenció de molts, com també lo fet de que Mossén Jaume y sa majordona s' estessin mirant al vell desde detrás las vidrieras del balcó. Per fi, l' individu aquell 's dirigi a la porta y trucá, baixant a obrirlo la majordona de Mossen Jaume.

»A última hora de la tarde, lo vellet surti com havia ontrat y tot sol 's dirigi a un dels cotxes que van del Cementiri al monument de Colón, y on ell prengué assiento. En lo mateix carruatje van pujarhi unas senyoras y durant lo trajecte veyent que 'l pobre vell estava trist, afligit y mitj plorant, li preguntaren qué li passava.

»Lo vell respongué:

—»Hi anat a parlar al meu fill, qu' es lo Capellá del Cementiri, per veure si 'm volia assistir y al arribar a dalt, lo bon saludó que m' ha donat, ha sigut lo següent; ab veu arrogant m' ha dit:

—¿Ahont aneu?

»Jo li he dit:

—»Vinch aquí per veure si 'm donarás alguna coseta, porque 'm moro de gana y estich desesperat...

—»Home, anusen al Hospital qu' allí vos cuydarán bé.

»Lo cert es que me 'n torno com hi he anat y hauré de morir en la mes espantosa miseria.—Y aquí 'l vell plorava com una criatura. Las senyoras que l' escoltavan—

que saben fil per randa las interioritats de la vida de don Jaume—li respongueren:—Be té pera mantenir un regiment de donas!...

»A lo qual lo vell contestá:

»Ell fa lo que li semb'a; ell no 'm vol assistir; y jo al Hospital no hi goso anar, porque me 'n dono vergonya tenint un fill qu' es capellá del Cementiri ab bon sou. Jo vaig gastar lo que tenia y lo que no tenia, y treballava nit y dia per donarli la carrera; y ara ja ho veuen a que tinch de parar...

»Y seguia plorant amargament.

»Al cap de vuyt días, en mitj de la foscor de la nit, arribá al Cementiri un cotxe dels morts portant un cadavre procedent del carrer de l' Om. Lo difunt quedá en la Diposit fins qu' al dia següent 's procedí a son enterro. Sense acompanyament arribá al Cementiri, pero del Diposit a la Sepultura l'acompanyá Mossén Jaume... ¡Erason mateix pare, mort en la major miseria!

»Y ahont creuran vostés que fou enterrat lo pare del capellá del Cementiri?., Donchs fou sepultat en la via de Sant Joseph, agrupació 2.ª, número 78, dins d' un níxo propietat de Joan Bellot, vigilant y sacristá de la esmentada Necrópolis...»

Joan Serra Ollé.

Hem renunciat a transcriure fins al final la carta de referencia porque en lo punt sospés, nos han vingut esgarrifansas de fret...

¿Son possibles tantas monstruositats en un ser humá y revestit ademés del caracter sacerdotal?...

¡A las autoritats toca l' esbrinarho!

Cap home, ni cap sacerdot pot quedar baix lo pes de semblants acusacions, si son falsas... y menys pot quedar desempenyant un càrrech públich, si son certas.

SECCIO DE TRENCA - CLOSCAS

XARADA

Que una vocal es la prima trobarás.

Que una nota de la escala musical

es la segona, lector, puch jurar.

La tercera si bé ho miras, amich aymat,

un pronóm veurás que dona, y diré per acabar

que la Tot de ma xarada es nom d' home en catalá.

F. MAS ABRIL.

TERS DE SÍLABAS

Sustituir los punts per lletres, de marera, que llegidas las ratllas vertical y horisontalment, digui: 1.ª ratlla: Població catalana; 2.ª: Corte de cabell; 3.ª: Aucell.

M. PEIDRO (á) EL MESTRE.

SINONIMIA

Si total tan a Don Tot de pujar una total qu' apenas arriba a dalt reposa, porque no pot.

AGUSTÍ MONTANER.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7 8 9—Nom d' home.

4 2 3 8 7 4 5 3—Ofici.

6 6 7 1 9 8 2—Fruyt.

4 2 1 7 6 2—Nom de dona.

6 6 7 1 2—Eyna de manyá.

1 2 6 6— « «

4 9 3—Part del cos.

1 2—Part de la persona

8—Consonant.

4 2—Animal.

2 6 6—Vegetal.

4 2 3 2—Part de la persona

3 9 1 2 8—Nom d' home.

4 2 8 2 3 7—Aucell.

4 9 3 8 5 6 7—Nom d' home.

4 2 3 9 6 7 8 2— « de dona.

4 2 3 8 7 4 5 3 2—Ofici de dona.

(J. F.) EMPAYTA BOYNAS.

GEROGLÍFICH

: : +

:

¡ay!

or or

Juny

:

¡ay! ¡ay! ¡ay!

JOSEPH DE VILOASTRE.

SOLUCIONS

Á LO INSERTAT EN LO NÚMERO 498

Tarjeta.—Jordi; Sara; Arenas, Tallers; Artés, Torá.

Logogrifo numérich.—Triángul.

Ters de silabas.—TAR TA NA

TA RRA SSA

NA SSA RI

Geroglífich I—Ciudad Real.

« II—Una mudansa entra a la seceió de trenca closcas.

Lit. Barcelonesa de RAMÓN ESTANY. —6, Sant Ramón, 6—BARCELONA—

SALSA VERDA

—¿T' en recordas, Filomena, de quan treballavam als Batllóns?

—¡Sembla mentida que en tan pocs anys haguém fet tanta carrera!

L' elegant y guapo Arcis, te una posició elevada... viu al carrer de Moncada, dalt de tot, en un quint pis.

—Que eres honrá ya lo sé, y por eso no me aparto... Eras honrá antes del parto, en el parto y...—¡Ay, si Cosé! dime ¿que vols algun quarto?

Se diu Coloma, y com té lo cor tendre, tot lo dia la segueix un esparvé dihentli: ¡Me la menjaria!